

S.P. 7/1

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

76-196
1969
k.5

İLDİRİSİ

Dizgi - Baskı: Çınar Matbaası — İstanbul - 1969

B. M. M
Kıtıplı
Es. No. 1969. 6205
Romiz : S. N. 7/1

TEMM
DDC:
YER: 76-196
YIL: 1969
CLT:
KSM:
KOP: 5
DEM: 76-373

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ SEÇİM BİLDİRİSİ

G İ R İ Ş

12/EKİM/1969 Milletvekili seçimlerine girerken, Yurdumuzun ve emekçi halk kitlelerinin içinde bulunduğu ağır şartlarla, Emekçi halk kitlelerini devamlı olarak aldatan, somuruden yana olan ve somurdü ile her gün biraz daha semuren varlıklı sınıfların iktidarı olan A P ve benzeri partilerin gerçek niyet ve çehresini kamu oyuna göstermekte yarar vardır

Yurdumuz'un otuz beş milyon metre karesi yabancı işgaline terk edilmiş buralara, munhasıran Amerika ya ait olanlarına Türk yargıcının, milletvekilinin ve hatta Reisicumhurunun güremediği askeri usler kurulmuş, Petrolü, madenleri yabancı sermayeye ve onun somurüsüne peşkeş çekilmiş, güderek ormanlarının da bu «tath kâf» peşinde koşan sömürücülere peşkeş çekme hazırlıklarına girişilmiştir Boylece yer altı ve yer üstü servetlerimiz bir avuç işbirlikçi ve aracının çıkarı için kaçırılmıştır ve kaçırılmaktadır, emekçi halk kitlelerinin payına da, dolaylı dolaysız ağır vergiler, durmadan artan zamlar düşmüştür AP iktidarı temsil ettiği varlıklı sınıfların yabancılara aracılık ederek elde ettikleri çıkarları az görmüş olmalı ki, iç ve dış borçlanma ve açık devlet bütçesinden bu imtiyazlı zümreye kredi tahsisı gibi bir mali ve iktisadi politika güderek işçi, köylü ve dar gelirli yurttaşların ve

tekmil emekçilerin sıkıntısını arttırmış, hayat yüklerini alabildiğine ağırlaştırmıştır.

AP ne yaptı? AP iktidarı, işsizliği azaltmak, pahalılığı önlemek, emekçi halk çocuklarının okuma olanaklarını artırmak, fakara halkın hastahanelerde horlanmasına mâni olmak yolunda hiç bir tedbir almamış en ufak bir çaba göstermemiştir.

İnsan gibi yaşama olanaklarından uzak, sıkıntı ve sefalet içinde ömürlerini tüketen emekçi halk kütlelerine, bu durumlarının bir kader işi olduğu devamlı olarak telkin edilmiştir. Bununla yetinilmiyerek halkın dini duyguları alabildiğine isticmar edilmiş ve bir sömürü aracı olarak kullanılmıştır. En küçük bir uyanma ve bilinçlenme hareketi bile akıl almaz baskılarla önlenmeğe çalışılmıştır. Düzenin bozukluğundan şikâyet eden işçi ve memur işinden atılmış, kendi partisi olan TİP'nin örgütünü kurmak isteyen köylüler karakollarda dipçiklenmiştir (Kütahya değirmen-özü olayı). Bu mısaller sayılamayacak kadar çoktur. Buna benzer dertlerden yakınan bir yurttaş «Memleketimizin şartları böyledir, beğenmiyene sınır kapıları açıktır, beğendiğiniz yere gidebilirsiniz» ve yine kendisinden iş isteyenlere «işiniz vardı da biz nıl elinizden aldık» diyen bir başbakan dünyanın hiç bir yerinde görülmemiştir. İşte iktidarın bu tutum ve davranışı, işsiz yurttaşların yaban ellere akın etmesine, iş pazarlarımızın emperyalistlere ardına kadar açılmasına sebep olmuştur. Bir avuç zengin alabildiğine zengin olmuş, fakirlerin fakirliği ise günden güne artmıştır. İşte, AP iktidarının kurmaya çalıştığını iddia eylediği «Muref-feh Türkiye» nin kalın çizgileriyle çizilmiş genel manzarası budur.

GERİCİLİĞİ TEŞVİK

Büyük maddi baskı araçlarının yanında, dini de saygısızca sömürü politikasına âlet eden AP. iktidarı, dört yıllık iktidarı sırasında, irticayı alabildiğine gelişmesine açık, ya da kapalı yardım etmiş, destek olmuştur. Bu gerici politikanın normal sonucu, memleketimizde çoğu iyi niyetli, fakir, sömürülen, ama kumler tarafından, nasıl sömürüldüğünü bilmeyen ve bunun için her an bir orta çağ taassubu içinde karanlıkta bırakılan insanlar, gözli dönmüş, vatandaş kanına susamış, dinin emrettiği kardeşlik ve insan sevgisi yerine düşmanlık duygularıyla zehirlenmiştir. Şu da bir

gerçekti ki çeşitli gerici yayınlarla ruhları karartılan bu insanlar, ilhamını Amerikan emperyalistlerinin bölme plânlarından aldığına şüphe olmayan örgütlü ve her biri yeni bir 31 mart hareketi provası niteliğinde olan korkunç hareketlere girişmiştir. Konuya olayları, kanlı pazar ve daha dumanı üstündeki Kayseri olayları bunun en belirgin örnekleridir. Bütün bu olayları hazırlamak üzere kitle halinde düzenlenen «Cihâd» namazları da AP iktidarının dört yıllık içindeki bu çeşit hareketlerin başlıcalarıdır.

AP İŞÇİ DÜŞMANI

AP iktidarı iç ve dış sömürçülerin siyasi örgütü olarak emekçi sınıfların insafsızca sömürülüşüne sadece seyirci kalmamış, kanun çerçevesinde ekmeğini savunan, Anayasa haklarını kullanan işçilerin üstüne toplum polisini saldırtarak işçilerin kanını dökmüştür. AP iktidarı dönemi Kavel, Singer ve Türk Demir Döküm fabrikası olaylarının silinmez kara lekesini taşıyacaktır. Ama ne var ki, Türk işçisi, sömürücü iktidarın, kanlı baskısının önünde boyun eğmemiş, anayasa haklarını, gittikçe bilenen bir mücadele azmı ve devrimci bilinçle savunmuştur. Örneğin, Temmuz ayı içinde Türk Demir Döküm Fabrikasının yürekli ve apaydın bilinçli işçileri kahramanca direnişleriyle, Türkiye'nin 1 numaralı kompradorunun kurduğu KOÇ Holding'e boyun eğdirerek, patron uşağı sarı sendikayı kovmuş, ve Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) nın üyesi olan «Maden İş Sendikası» ile müzakereye girişmeği kabul ettirmiştir. Bütün bu olaylar AP iktidarının somdülü ve baskı metotlarının Türk İşçi sınıfını sindirecek yerde, devrimci bilinçe ermesine ve memleket davalarına sahip çıkarak 1 numaralı vatandaş olma, mücadelesine hız verdiğini göstermektedir.

AP İKTİDARI GENÇLİK DÜŞMANI

Adalet Partisinin 1965 ve 1969 yılları arasındaki iktidar döneminde Üniversite ve Yüksek Öğretim Gençliği bu çağ dışı, halk düşmanı gidişe «Hayır!» diyerek başkaldırmıştır. Hangi sosyal sınıftan gelmiş olursa olsun, uyanık ve ilerici gençler, emperyalizmin maşası siyasi parti ve iktidarların ulusal onuru yaralayan usakça davranışlarına, bu milletin temel olan koylu, işçi ve tüm emekçilerin insafsızca somurulmesine karşı çıkmıştır. Gençlik bunu yaparken, emekçi sınıflarla onların kuruluş mücadelesiyse

kader ve amaç birliği etmiştir Bütün hayat kaynakları iç ve dış sömürü sülûklerinin ağızlarına akan, mantıksız plânsız, korkunç bir yağma ve soyma düzeni içine sokulan memleketimizde yarına en ufak bir ümit ve inanca bakamayan gençlik, bu ümidi ve inancı, emekçi halkla el ve kafa birliğinde bularak büyük kitle-şile sosyalizme yönelmiş ve bu yönelişini eylem içinde göstermiştir Boykotlar, işgaller, yürüyüşler, mitingler şeklinde beliren bu hareketler karşısında AP iktidarı, en barbarca, faşist metotlara başvurmuş, bir «millî teşkilâtı» haline getirdiği «Toplum Polisi» gençlik üzerine saldırtmıştır

İşte Türkiye İşçi Partisinin pırl pırl genç uyelerinden Vedat Demircioğlu, toplum polisinin, Teknik Üniversite Öğrenci Yrdu-nu 1968 Temmuzunda, bir gece sabaha karşı bastığı sırada Nazi SS lerinin kana susamışlığı ile şehit edilmiştir

Burada Vedat Demircioğlu'nu, yine Ankara'da bir Toplum Polisi saldırısı sırasında can veren Atalay Savaş ile «Kanlı Pazar» şehitlerinden «Turgut Atalay»'ı ve emekçi «Duran»'ın hatıralarını en derin saygılarımızla anıyoruz, Türkiye İşçi Partisi, Sosyalizm için emperyalizme karşı giriştiği İkinci Kurtuluş Savaşında göz kırpmadan can veren bu kahraman üyeleriyle daima iftihar edecektir

Seçim arifesinde ve bu ortam içinde, gerek AP'si gerekse bazı başka partiler, halâ, eski bir siyasî partinin miras kavgaları içindedirler Hem somürenden hem somürulenden yana olduklarını, hem tüccarı, ihracatçıyı, ithalatçıyı, Bankeri ve hem de fakara halkı temsil ettiklerini ileri sürerek somürüden daha büyük pay almanın kavgasını sürdürüyorlar Gerek kuruluş nedenleri gerekse bünye bakımından aralarında esaslı bir fark olmayan bu partilerin hemen tamamının dış politikaları NATO, Amerikan üsleri ve diğer imtiyazlar konusunda farksızdır Bu niteliklerle de Millî menfaatlarımıza ve millî bağımsızlığımıza aykırı düşmektedirler.

CHP NİN TUTUMU

Fakara halkın çok yakından tanıdığı CHP ye gelince, yu-karda belirtilen sıkıntıların, çıkmazların onun devrinde başladığını bilmeyen yoktur Halka vaadlerde bulunurken «söz iktidarda

iken niçin bunları yapmadınız» gibi bir soruya bu partinin genel sekreteri, «o zaman tek parti idik» gibi tutarsız bir cevap vermiştir. Tek parti iken her istediğini yapabilecek durumda olduğu halde fukara halkın yararına bir şey yapmayan bu parti, devletçilik adı altında «Yarân sofrası kurmuş» devlet eli ile fert zengin etmenin ilk yaratıcısı olmuştur. 1947 den itibaren ecebi sermayeyi memlekete sokarak emperyalizme kapıları ilk açan kendisi olmuştur. CHP Genel Başkanı, yeniden iktidara gelmek için Amerika'ya hoş görünme çabasını bağımsızlık için savaşılan sosyallistlere ve yurtseverlere hakaret edecek kadar ıleri götürmüş, gençliğin lanetlediği Vietnam canavarı, CIA ajanı Komer'e karşı bile yüz kızartıcı bir sokulganlık göstermekten çekinmemiştir. İktidarı zamanında, fukara halkın dertlerini aile getiren bunlara çareler gösteren gerçek yurtsever yazarları, şairleri sanatçıları zindanlarda çürütmuş, doğruları soyluyeni susturmuş hiç bir tenkide tahammül göstermemiştir. Uyanık yurttaşların emekçi halk kütlelerinin, bilinçli ve yurtsever aydınların TİP ne katılmaları karşısında «Ortanın Solu» gibi uydurma bir sloganla buna mani olmak istemiş, ancak bu işin toprak ağaları göi ağaları, para babaları ile sökmüyeceği gerçeğini çabukçak anlaşılmıştır. Bu defa, Özerk üniversiteye polisün girmesi için yeşil ışık yakmış, kendisini beğenmiyen devrimci gençliğe ve aydınlara «Demokrasi düşmanları» damgasını vurmağa yeltenmiştir. Bundan da beklediğini elde edemeyince «kuyudan adam çıkarma» yolundan «vatandaşta huzur getirme» vadiile, mirası kavga konusu olan eski partinin oylarından pay koparma kurnazlığına sapmıştır.

Görülüyor ki, gerek bu günlerde «düzeni değiştireceğim» diyen CHP, gerekse diğer muhalefet partileri, iktidarda olan AP ile bugünkü bozuk düzeni «ben yöneteceğim» gelişmesi içindedir. Hiç birinin niyetid düzeni değiştirmek değildir. Kaldı ki buna güçleri de yetmez ve sınıf yapıları asla buna elverişli değildir, adları sloganları ne olursa olsun bu partiler somurucu sınıfların, yani komprador burjuvazi ile toprak ağalarının, tefeçilerin siyasi örgütleridir. Emekçi halk kütlelerinin uyanması işlerine gelmez. Gaye tabanı avutmak, uyutmak ve bir kelime ile sömürdüye devam etmektir.

Hal böyle olunca, elbette ki, fukara halkımız, emekçi ve dar gelirli kardeşlerimiz için tek çıkar yol, yukarda siyasi çehreleri

çizilen örgütlerin karşısında bulunan, kendi siyasi örgütü olan TİP saflarında omuz omuza birleşip dayanışarak, kendisini hor ve hakir gören bu sömüren sınıfların karşısına dikilmek, Devlet yönetimine ağırlığını koymaktır. İşte bu yoldan, kim olduğun ve ne kadar güçlü olduğun seni insafsızca sömüren sınıflara açıkçak abul ettirecek ve kendi meclisine kendin gelmek suretiyle bu düzeni kendi yararına değiştirmek imkânına sahip olacaksın.

Artık, gozle görülür ve elle tutulur bir gerçektir ki, Toprak ağalarından, tefecilerden ve somürücü sermayedar patronlardan ve bunların çıkarları için örgütlenmiş partilerden fukara halka hayır gelmez. Emekçi halkın derdleri bunların merhametiyle halledilmez. Bu nedenle emekçi halk kütelerinin kendi öz part'si olan TİP de toplanıp kendi işlerini kendilerinin halletmeleri zorunludur. TİP, emekçi halkımızın insanlığını tanıtmaya, horlanmasını önleme, sömürsüne son verme mücadelesini vermektedir.

İşte bunun içindir ki, bütün somurucu sınıflar hep birlikte, bütün kuvvetleri, gazeteleri, partileri ve kendilerine uşaklık eden adamlarıyla, TİP'e karşı kaba kuvvet ve en hayasız yalan ve iftiralarla saldırmakta, onun gelişmesini önlemeğe çalışmaktadırlar. Ama, ne onların taşlı sopalı saldırıları emekçi halkımızın bilinçli ve yiğit onderleri olan partili kardeşlerimizi yıldırayabilecek, ne de yalan ve iftiralarıyla emekçi halkımızı aldatabileceklerdir. TİP, onların, bütün bu gayretlerine rağmen dalga dalga saflarına katılan emekçileriyle her gün biraz daha güçlenmiş ve 67 ilde seçime girme olanağına kavuşmuştur.

TİP, emekçi halkı iktidara getirecek, bugünkü bozuk düzeni, aşağıda ayrı ayrı açıklayacağımız usul ve yollarla, halk yararına değiştirecek ve böylece tam bağımsız ve gerçekten demokratik, sosyalist bir Türkiye kuracaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL İLKELER

I — BAĞIMSIZLIK

Türkiye İşçi Partisi tam bağımsızlığı bütün meselelerimizin çözümü için temel şart sayar. Bundan dolayı tam bağımsızlık hay-siyetli bir varlık halinde yaşamının şartı olduğu kadar ekonomik kalkınmanın da temel şartıdır. Türkiye İşçi Partisi emperyaliz-min, sömürgeciliğin devletlerin içişlerine karışılmasının ve her türlü harp kışkırtıcılığının kesinlikle karşısındadır.

Türkiye İşçi Partisi tam bağımsız, yüzde yüz millî bir dış po-litika izleyecektir. Bu, Kurtuluş Savaşının Atatürk politikasına döndürür. Böyle bir politika Birleşmiş Milletler Anayasası ilkeleri ışığında bütün devletlerle karşılıklı saygı ve tam eşitlik esasına göre ekonomik, sosyal, kültürel ve politik alanlarda dostluk münasebetleri kurmayı amaç bilir. Bundan dolayı Türkiye İşçi Partisi

1 — DIŞ POLİTİKA

Yabancı devletlerle yapılmış bütün andlaşma ve sözleşmeleri, özellikle Amerika Birleşik Devletleri ile imzalanmış İkili andlaşma ve sözleşmeleri gözden geçirecek ve bunlardan millî bağımsızlığımız ve millî menfaatlerimizle bağdaşmayanları derhal yürürlük-ten kaldıracaktır. Şöyle ki

a) Türkiye Cumhuriyetinin imzalamış olduğu bu andlaşmalara dayanarak yabancı devletlerin elde ettikleri siyasî, ekonomik,

mâli ve kazai mahiyetteki her türlü imtiyazlara son verilecektir Yabancıların kurduğu askeri üsler kaldırılacaktır Misaki Milli toprakları üzerinde memleket dışı statüsüne tabi bir karış toprak kalmıyacaktır Böylece artık Büyük Meclisin kararı olmadan yurdumuzda üslenmiş yabancı devletler tarafından bir savaşa sürüklenmemiz ihtimali de kesinlikle ortadan kalkacaktır

b) Butun devletlerle, tam bağımsızlık ve egemenlik esasları dairesinde munasebetlerimizin karşılıklı menfaat, saygı, eşitlik, içişlere karışmama ilkelerine göre yeniden düzenlenmesini ve samimi dostluklar halinde geliştirilmesini gerekli görür Milletlerarası anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözümlenmesini ister

2 — KIBRIS MESELESİ VE TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİN TEZİ

Kıbrıs davasının Türkiye ve Kıbrıs'taki Türk topluluğu aleyhinde gelişmesi İngiliz ve Amerikan emperyalistlerinin Yunanlı ortaklarını desteklemelerinin bir sonucudur Oysa, bizim hükümetlerimiz Kıbrıs davasını yine de Amerikalıların ve İngilizlerin yardımı ile çözmek istemişler ve bu istekleri Kıbrıs davasını busbütün bir çıkmaza sokmuştur

Türkiye İşçi Partisinin bu meseledeki görüşü şudur

Kıbrıs meselesini herşeyden önce emperyalistlerin elinden çekip almak, bunun için de emperyalizme karşı olan devletlerin bu davada bizi desteklemesini sağlamak şarttır Bu maksatla Türkiye İşçi Partisi, millî menfaatlerimize ve Kıbrıs'taki Türklerin menfaatlerine en uygun çözüm şekli olmak üzere Kıbrıs'ın yabancı üslerden temizlenmesini, silâhsızlandırılmasını ve milletlerarası garanti altında her iki topluluğun haklarına saygılı, bağımsız, federatif bir devlet olmasını teklif etmektedir

3 — MİLLÎ SAVUNMA

Türkiye İşçi Partisi barışçıdır Halkımızın hiç bir milletin topraklarında gozlu yoktur Herhangi bir saldırı savaşını düşünmez. Ve bir saldırı savaşına âlet olmaz Ancak saldırıya uğradığı zaman yeniden bir millî kurtuluş savaşı yapacaktır Bundan dolayı savunma politikamızın amacı bağımsızlığımızı, millî varlığımızı Anayurt topraklarının bütünlüğünü ve Cumhuriyetimizi korumaktır. Saldırı nereden ve kimden gelirse gelsin, gücü ne olursa

olsun Anayurt toprakları milletin son ferdine kadar inatla karış karış savunulacak, Yeni bir Millî Kurtuluş Savaşı verilip zafere ulaştırılacaktır

Bunun için silâhlı kuvvetlerimiz halkla en yakın dayanışma ve işbirliği içinde, modern millî kurtuluş savaşı stratejisi ve taktiğine göre donatılıp eğitilecektir Gerekli silah ve malzemeyi yabancıya muhtaç olmadan kendi kaynaklarımızdan elde etmek için millî silâh sanayinin hızla geliştirilmesi sanayileşme programımızın amaçlarından biri olacaktır

II — DEMOKRASİ

Türkiye İşçi Partisi siyasi demokrasiye bağlıdır

İktidarın seçimle el değiştirmesini isteriz Berî yandan Türkiye İşçi Partisi halkın oylarıyla iktidarı aldıktan sonra muhalefetin temel haklarına saygılı olacaktır ve halkın güvenini kaybettiği zaman yani seçimleri kaybettiği vakit iktidardan çekilecektir

Türkiye İşçi Partisi gerekli gördüğü köklü dönüşümleri, reformları gerçekleştirirken Anayasamızda yer alan temel insan haklarına yani düşünce söz, toplantı ve basın hürriyetlerine dini ve felsefî inanç hürriyetlerine, bilim ve sanat hürriyetlerine ve sendika grev toplu sözleşme hak ve hürriyetine, kısacası Anayasadaki bütün hak ve hürriyetlere en derin saygıyı gösterecektir

Ancak şu var ki demokrasiyi bundan ibaret sayarsak emekçi halkımızın yoksulluğuna ve Türkiye'nin geri kalmışlığına çare bulmak mümkün olmaz Çünkü köklü dönüşümler ve reformların gerçekleştirilmesi sadece bir kanun işi değildir Emekçi halkımızın bu reformları benimsemesi ve istekle uygulamayı şarttır Bundan dolayı demokrasinin dört yılda bir seçimlere katılmaktan ibaret bir mesele olmaktan daha ileri götürülerek halkımızın günlük hayatına mal edilmesi zorunludur Türkiye İşçi Partisinin demokrasi anlayışına göre halkımız, işyerlerinden başlamak suretiyle köylerde mahallelerde, belediyelerde, il meclislerinde ve tabiatıyla Büyük Mecliste yurt işlerinin ve toplum işlerinin yürütülmesine aktif olarak katılacaktır Ancak bu takdirde memleket yönetiminin halktan kopması ve kurtarıyıcılığa boğulması önlenmiş olur

III — DEMOKRATİK, BAĞIMSIZ TÜRKİYE SOSYALİZMİ

Türkiye de Sosyalizmi kurmak için bize özgü bir yol izlememiz bilimsel bir zorunluluktur. Bizim Sosyalizmimiz işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında toplanmış bütün emekçi sınıf ve tabakaların eliyle, aşağıdan yukarı kurulacaktır. Yüzyıllar boyunca merkezîyetçi, tekeli, ceberut bir idareden çekmediği belâ kalmamış olan emekçi sınıflarımız, tepeden inmeci yöntemlere karşıdır. Bugün Partimiz nasıl tabanın yönetim ve denetiminde ise, tüzüğümüzün açık bir hükmü, nasıl kol emekçilerine parti yönetimine ağırlıklarını koyma, söz ve karar sahibi olma imkanlarını sağlıyorsa, kuracağımız sosyalist düzende de emekçi sınıflar ağırlık teşkil edecekler, her kademede, iş yerinden devletin en üst kademelerine kadar, söz ve karar sahibi olacaklardır.

Biz Sosyalizme sadece bir ekonomik şema gozuyla bakmıyoruz. Biz sosyalizmi emekçi sınıfları, sömürülmeden horlanmadan, ezilmeden kurtaracak, tüm «yabancılaşmalardan» sıyrarak, ve giderek tüm insanları gerçekten özgür ve eğitilecek biricik toplum düzeni olarak görüyoruz. Sosyalist demokrasi rejimlerin en mukemmeliştir. Biz Sosyalizmin işçi sınıfı ve emekçi sınıflar adına yönetimi elinde tutan, fakat emekçi sınıflardan kopmuş, ya da bu sınıflarla esasen ilişki kurmamış ve kuramamış olan tepeden inmeci bürokratik bir sistem haline gelmemesi için emekçi sınıfların daha muhalefet günlerinde partisine sahip çıkması amacıyla mücadele ediyoruz. Bizim gozumızda Sosyalizmin insançı yanı ağır basar. Amaç emekçi sınıfları sömürden, zulumden, tahakkümden kurtarmaktır. Bir bakıma Sosyalizm, ekonomik, siyasi ve sosyal bir düzen olarak, bu amacı gerçekleştirmeye yarayan bir araçtır. Fakat eylem içinde gayesiyle bütünleşen, yani kendisi gayeleşen bir araç. Şüphesiz Sosyalizmi kurmak için emekçi sınıflar fedakârlıklara katlanacaklardır, hayatlarını vereceklerdir, vermişlerdir de. Fakat bu fedakârlıklara bilerek, isteyerek ve severek katlanacağız. Çünkü en üst planda toplumla bütünleşerek kendi kendimizi ancak Sosyalizm içinde gerçekleştireceğimizi bileceğiz.

Sosyalizm kapitalizmden sonraki aşama olduğu ve insanın insan tarafından sömürülmesine son verdiği için insanlığın bütün

kültür hazinelerinin mirascısı ve uygarlığın en yüksek aşama noktasıdır. Bundan dolayı Sosyalist insan, taassuplara karşıdır; dogmalara karşıdır, düşünme, yani sorunları çözme, yeni doğrular bulma yeteneklerini körleştiren saplantılara karşıdır, korkulara karşıdır.

Bizim Sosyalizminiz Sosyalist akım içinde tam bağımsız bir harekettir. İktidara geldiğimizde devlet olarak ve şimdi parti olarak bağımsızlığımıza kuskanlıkla sarılmışızdır. Sosyalist Partiler ve devletler arasında emperyalizme karşı dayanışma ve mücadelelerin ancak bağımsızlık, eşitlik, içişlere karışmama ve karşılıklı saygı ve sevgi ile en tesirli hale geleceğine inanmaktayız.

IV — MİLLİYETÇİLİK VE HALKÇILIK

Türkiye işçi Partisi milliyetçiliği halkçılıktan ayrı düşünmez. Memleketin bütün fertlerini kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün sayar. Milletimizi dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip kışılığı olan bir üyesi olarak, bilimde, teknikte kültürde ekonomide ve toplum hayatının her alanında daima yüceltmeyi amaç bilir.

Türkiye İşçi Partisi milliyetçiliği dünya halklarının, insanlık, demokrasi, hürriyet, bilim ve ilerleme yolunda kardeşçe ve barış içinde yarışmalarının itici, manevi kuvveti sayar. Her halde Türkiye İşçi Partisinin milliyetçilik anlayışı vatandaşlarımız arasında din, mezhep dil, ırk ayrılıkları bakımından eşitsizlikler yaratılmasına kesinlikle karşıdır.

Türkiye İşçi Partisi başka milletleri aşağı gören emperyalizmin yayılma politikasına bayraklık eden, saldırgan, faşist milliyetçilik anlayışını kökten reddeder. Kökü Milli Kurtuluş Savaşı-mızda bulunan milliyetçiliğimiz, antiemperyalizmdir ve halkçıdır.

V — DİN VE LAİK LİK

Türkiye İşçi Partisi vatandaşın dinî inançlarına içtenlikle saygı duyar. Anayasa teminatı altında olan dinî inançlarından dolayı hiç bir vatandaşın ibadetli yasaklanamaz ve hiç bir vatandaş dinî inançlarından dolayı kınanamaz, hor görülemez. Kamu düzenine,

veya genel ahlâka veya bu amaçlara aykırı olmayan ibadetler, dinî yin ve törenler serbesttir.

Türkiye İşçi Partisi doğrudan doğruya halkımız tarafından kurulmuş bir parti olduğu için üyelerinin büyük çoğunluğu müslümandır. Küçük bir kısmı da başka dinlerden veya felsefî inançlara sahip olan Türk vatandaşlarıdır. Bundan dolayı çıkarıcı çevrelerin Türkiye İşçi Partisine yönettikleri dinsizlik suçlaması bir iftiradan ibarettir. Halkın partisi elbette ki onu kuran, onu geliştiren ve yaşatan halkın dinine samimiyetle saygı duyacaktır. Bu gayet tabii bir hâldir.

Türkiye İşçi Partisi, halkımızın temiz dinî inançlarının çirkin politikacılar ve çıkarıcılar tarafından istismar edilmesine, dünya işleriyle din işlerini birbirine karıştırılmasına ve böylece masum vatandaşlarımızın toplum reformlarına karşı çıkarılmasına izin vermez ve vermeyecektir.

Hiç kimse dinî inançları istismar ederek, devletin sosyal, ekonomik, politik ve hukukî temel düzenini din kurallarına dayatmaya kalkışamaz. Lâikliğe aykırı olan bu gibi davranışların Türkiye İşçi Partisi kesinlikle karşısındadır.

Fakat Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince vatandaşlarımız dinî ve felsefî inançları bakımından bugünkü ile kıyaslanamayacak derecede hür ve serbest olacaklardır.

VI — MÜLKİYET

Türkiye İşçi Partisi, mülkiyet ve miras haklarını tanıır. Vatandaşların yarına güvenle bakabilmeleri, insanca yaşayabilmeleri için mal, mülk, ev bark sahibi olmalarını zorunlu görür. Bugün yokluk içinde yaşayan vatandaşı bir eve kavuşturmak, ihtiyaç duyduğu malları yeterli kadar tüketecek duruma getirmek başlıca amacımızdır.

Ancak, Türkiye İşçi Partisi, hiç kimsenin malına mülküne dayanarak vatandaşı sömürmesine göz yumamaz.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına da olmak gerekir. Çünkü mülkiyet, hak sahibine ödevler de yükler. Türkiye İşçi Partisi millî ekonominin kilit taşı durumunda olan büyük

Üretim araçlarını (Demir elik tesisleri gibi, petrol gibi, madenler gibi, aslında millete ait olan servetleri) millet mah hline getirecek ve halkın eliyle millet yararına iletecektir. Çünkü bunlar özel kihlerin mlk olarak işletildiği takdirde, insanın insanı sömürmesine yol açmaktadır, halk kitlelerinin mal, mülk edinmesine engel olmaktadır. Bu durum ayrıca ilerlemeyi, ekonomik kalkınmamızı ksteklemekte ve başta işsizlik olmak üzere türlü ekonomik ve sosyal fetlere yol açmaktadır.

Bundan dolaydır ki, Türkiye ii Partisi büyük üretim araçlarının özel mülk olmasına prensip itibariyle karşıdır. Bunun dışında Türkiye ii Partisinin amacı vatandaşı daha çok mal mülk sahibi etmektir.

VII — AİLE VE KADIN

Türkiye ii Partisi aileyi toplumun temel müessesesi, sayar. Gelecek nesiller ilk terbiyeyi aile çevresinde aldığı için ailenin düzenli, mutlu, kültürlü bir hayat seviyesine eritirilmesine önem verir. Bugün hayat pahalılığı, gelir darlığı, geçim sıkıntısı ailelerde geimsizliklere yol açmakta, aile hayatını huzursuz kılmaktadır. Ana ve babalar çocuklarının ihtiyaçlarını gönüllerinin dilediği gibi karılayamamak, onları okutamamak mutsuzluğu içindedirler. Yoksul halk çocukları daha okul ve oyun aındayken ve okumak, oynamak, tatil aylarını zevkle geçirmek onların en tabii hakları altında fabrikalarda, atyelerde, tarlalarda abırmak zorunda kalıyorlar. Daha ergin çağa gelmeden hayatın bin bir ilesi, maddi ve manevi tehlikeleriyle karılıyorlar.

Türkiye ii Partisi iktidara gelince aileyi bu durumdan kurtaracaktır. Türkiye ii Partisinin gerçekleştireceği ekonomik ve kültürel kalkınma ile aile müessesesi kuvvetlenecek, aile refaha ve mutluluğu ulaşacaktır.

Kadının gerek aile içinde ana olarak, gerek yurdumuzun bütün abırma ve üretim alanında en ağır hayat şartları içinde bulunduğu bir gerçektir.

Mevcut kanunların kadına tanıdığı haklar sağlam bir ekonomik ve sosyal temele dayanmadığı için, toplumumuzda kadın, en çok sömürülen varlıktır.

Türkiye İşçi Partisi, her alanda kadın haklarını sağlam temellere dayayarak Türk kadınına lâyık olduğu özgür ve şerefli yeri kazandıracak, özellikle ekonomik eşitsizliğe ve kadını hor gören anlayışa son verecektir. Çalışan kadının aile hayatı içindeki ödevlerini yerine getirmesine engel olan şartları değiştirecektir.

VIII — BÖLGELER ARASI EŞİTLİK

Bugün doğu ve güneydoğu illerimiz büyük vatandaş ve memur kitlesi gözünde bir mahrumiyet bölgesidir. Kamu hizmetleri bu bölgede azdır. Bölgenin ekonomik geriliğine paralel olarak buradaki vatandaşlar sosyal ve kültürel bakımdan geri bırakılmışlardır. Üstelik bu bölgede yaşayan emekçi vatandaşlarımız dilleri ve mezhepleri dolayısıyla da Anayasanın kabul etmediği muamelelere maruz bırakılmışlardır. Bu durumun doğurduğu çetin meselelerle karşı karşıyayız. Ulusal menfaatlerimize en uygun, en insanca çözüm yollarını bulmak ihmal edilmeyecek bir yurt vazifesidir.

Türkiye İşçi Partisi Anayasada tanınan hak ve hürriyetlerden bu yurttaşlarımızın da eksiksiz, tam anlamıyla yararlanmalarını, sağlayacaktır. Anayasamızın 12. maddesinde yurttaşlar arasında din, dil, ırk, sınıf ve zümre ayrımı gözetilemeyeceği yazılıdır; Anayasa'mızın bu emri harfi harfine yerine getirilecektir.

Türkiye İşçi Partisi Anayasa'mızın 3. maddesinde ifadesini bulan ve Türkiye'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütün teşkil ettiği hakkındaki temel ilkeye uygun olarak, Doğu ve Güneydoğu illerimizi mahrumiyet bölgesi olmaktan kurtaracaktır.

BUGÜNKÜ SÖMÜRÜ DÜZENİ NASIL DEĞİŞTİRİLECEK?

İktisadî Kalkınma

Türkiye kalkınmasını kapitalist yoldan gerçekleştiremez. Bu yol en az yüz elli yıl önce kapanmıştır. Cumhuriyet devrinin 47 yıllık kapitalist yoldan kalkınma çabalarının beyhudeliği de bunu gösterir. Gerçekten, bunca yıllık çabalara, dış yardımlara, çeşitli teşvik ve himayelere rağmen özel sektörde beklenen sanayileşme hamlesi sağlanamamıştır. Özel sektörün bu güçsüzlüğünü telâfi etmek için memleket kapıları yabancı özel sermaye yatırımlarına açılmış ve «ortak pazar»a girmek gibi akıl almaz yollara sapılmıştır. Bunlar millî bir sanayi kurmamızı bütün bütün çıkmaza sokmuştur.

Halbuki Türkiyemiz hızlı bir kalkınmanın ön şartlarına sahiptir. Türkiye İşçi Partisi kalkınmamızı yurdumuzun ve dünyanın gerçeklerine uygun olarak, halktan yana plânlı bir devletçilikle yürütecektir. Bu sistemde kamu sektörü esastır. Ağır endüstri ile büyük işletmeler devlet eliyle kurulup işletilecektir. Ancak bu her şeyin devletleştirileceği şeklinde anlaşılmalıdır. Özel sektör Merkezi kalkınma plânına bağlı olan ve millî ekonominin hizmetinde tâlî bir sektör haline getirilecektir. Diğer bir deyimle Türkiye İşçi Partisi, Türkiye'nin ekonomik hayatının uzunca bir süre karma ekonomi çerçevesi içinde yürütülmesi zorunluluğunu kabul eder. Ancak bu karma ekonominin gündikinden farkı, yönetim ve

denetime emekçilerin de katıldığı kamu sektörünün gittikçe büyümesi ve millî ekonominin ağırlık merkezini teşkil etmesidir. Buna karşılık özel sektör gittikçe önemi azalan bir yardımcı duruma olacaktır. Bu sürenin uzunluğunu tarihi gelişme tayin edecektir.

YABANCI ÖZEL SERMAYE

Yabancı özel sermaye, yerli sanayimizin kurulup gelişmesini önleyen başlıca bir unsurdur. Memleketimizdeki tecrübe, yabancıların memlekette hemen hiçbir ciddi sınai tesis kurmadıklarını, yeni ve modern üretim usulleri getirmediklerini, buna karşılık aşırı kârlar yaparak bunları yurt dışına transfer ettiklerini ortaya koymuştur. Türkiye İşçi Partisi iktidara gelse, yabancı özel sermayeyi millileştirecek ve mevcut yabancı sermayeyi teşvik kanununu derhal yürürlükten kaldıracaktır.

ORTAK PAZAR

Ortak pazar üyeliği, yurdumuzun kapılarını yabancı sermaye yatırımlarına açan diğer bir yoldur. Ortak pazarın ikinci bir kötülüğü de, yerli sermayenin de yurt dışına çıkmasını serbest bırakmasıdır. Bugün çeşitli kontrollere rağmen sermayenin dışarıya kaçmakta olduğu göz önüne alınırsa ortak pazarın tam üyesi haline geldiğimiz zaman yerli sermayenin ne hızla dışarı akacağını tahmin etmek güç değildir. Ortak pazarın üçüncü kötülüğü de gümrükleri ve her türlü dış ticaret tahditlerini ortadan kaldırarak yerli sanayimizi ortak pazarın sanayileşmiş üyelerinin rekabeti karşısında himayesiz bırakmasıdır. Bu durumda mevcut sanayimizin de çöküp gideceği muhakkaktır. Bütün bu iktisadî mahzurlarına rağmen geçmiş iktidarların Ortak Pazar'a girmekte bunca ısrar göstermeleri, Türkiye'nin bugünkü sosyal yapısını, yani toprak ağalarının ve kapkaççı sermaye çevrelerinin nüfuz ve hâkimiyetini teminat altına almak ve toplumcu bir gelişme yolunu kapatmak düşüncesidir.

Türkiye İşçi Partisi, bütün bu sebeplerle, Ortak Pazar'a üye olmamıza kesinlikle karşıdır. Ve iktidara geldiği zaman Ortak Pazardan çıkacaktır. Bu takdirde Ortak Pazar üyeleriyle olan ticarî münasebetlerimizi özel anlaşmalarla geliştirecektir.

TOPRAK REFORMU

Türkiye'nin az gelişmişlikten kurtulması, gerçek bir demokratik düzenin kurulması ve sanayileşmenin de gerçekleşmesi toprak reformuna bağlıdır.

Türkiye İşçi Partisinin toprak reformu anlayışı ekonomik ve politik olmak üzere iki hedef gütmektedir:

Toprak reformu ile hem topraksız veya toprağı yetmeyen köylü aileleri toprağı kavuşturulacak ve tarımda verim arttırılacaktır, hem de toprak ağlarının yoksul köylü vatandaş ve genellikle memleket politikası üzerindeki antidemokratik, tufucu ve gerici nüfuz ve hâkimiyetleri sona erdirilecektir. Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince, Anayasamızın emrettiğı gibi derhal çıkarılacak Toprak kanunu ile topraksız ve toprağı yetmeyen köylüler, üzerinde çalıştıkları toprağı sahip olacaklardır. Bunun için büyük toprak sahiplerinin ellerindeki topraklar kendilerine en çok baş yüz dönüm bırakılarak Anayasanın öngördüğü şekilde kamulaştırılacaktır. Kamulaştırılan bu topraklar ve bugüne kadar ağalara peşkeş çekilen hazine toprakları parasız olarak köylüye dağıtılacaktır. Ve tapuları ellerine verilecektir.

Toprak reformu kanunu merkezdeki uzmanlardan kurulu teşkilât ile köy kurulları tarafından birlikte uygulanacaktır. Topraksız ve toprağı yetmeyen köylüler kendi aralarında koy kurullarını seçeceklerdir. Köy kurulları toprak reformunu bölgelere, tarımın çeşidine, toprağın verimliliğine göre kanunun tesbit ettiği esaslar dairesinde uygulayacaktır. Ailesini geçindirecek kadar toprağı bulunan orta halli köylülerin toprağına dokunulmayacaktır.

Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince toprak reformu bölge bölge değil, bütün memlekette derhal uygulanacaktır. Ve toprak dağıtımı sürüncemede bırakılmıyacaktır. Hileli ve danışıklı yollara baş vuran büyük toprak sahiplerinin bütün tertiplerini boşa çıkaracak tedbirler birer birer alınacaktır.

Türkiye İşçi Partisi iktidarı toprağı kavuşan köylüye kredi, gübre, araç ve gereç yardımı ile destek olacak, mahsulünü değerinde satınalarak köylüyü koruyacaktır.

DIŞ TİCARET

Dış ticaret, Türk ekonomisinin en hassas ve önemli bir kilit noktasıdır. Bu sektörde her yıl asgari iki milyar civarında bir kâr teşekkül etmekte ve bu muazzam meblağ pek küçük bir azınlığın cebine girmekte ve kısırlaşmaktadır. Ayrıca köylümüzün ihracat mahsullerini değerlendirmek, yeni sınıai mamullerin ihracatını sağlayacak rasyonel bir ihracatı teşvik politikası tatbik edebilmek için ihracatın esas itibarıyla devlet kurumları eliyle yapılmasında büyük yarar vardır. Dış ticaret hemen hiç emeksiz çok büyük kârlar sağlayan bir sektördür. Emegi en yülce değer sayan ve ekonomik faaliyetlerin ancak halk yararına yürütülmesini isteyen partimiz bu bakımdan da dış ticaretin özel şahıslar elinde olmasına karşıdır. Nihayet bugünkü dış ticaret düzeni çeşitli kombinezonlarla döviz kaçakçılığı yapılmasına imkân vermektedir. Her yıl bu suretle kaybedilen dövizin kuşumsenmiyecek miktarlarda olduğu tahmin edilmektedir.

Bu sebeplerden Türkiye İşçi Partisi iktidara geldiği zaman dış ticareti devletleştirecek ve buradan sağlanan muazzam kârların, halkın yararına kullanılmasını sağlayacaktır.

BANKACILIK VE SİGORTACILIK

İktisadi faaliyetlerin ağırlık merkezinin kamu sektörüne kaydırılacağı ve dış ticaretin devletleştirileceği bir düzende bankacılığın özel ellerde bulunmasının hiç bir manası kalmayacaktır. Ayrıca kredilerin plân çerçevesi içinde dağıtımı da Bankaların devlet elinde olmasını zorunlu kılmaktadır.

Sigorta şirketleri de memleketimizde emeksiz para kazanmanın bir vasıtasıdır. Bu sebeplerle Türkiye İşçi Partisi bankacılığı ve sigortacılığı bütünüyle devletleştirecektir. Banka kredilerinin diğer büyük bir önemi, küçük esnaf, zanaatkar, köylü müstahsil fırsatçı aracı tüccarın ve tefecilerin pençesinden kurtaracak tek araç olmasıdır. Gerçekten, banka kredileri müstahsile zamanında ve yeteri miktarda verilmemektedir. Böylece küçük müstahsil çok ağır şartlarla tefecilere gitmekte, ya da mahsulünü çok düşük fiyatlara aracı tüccara kaptırmaktadır. Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince küçük müstahsillimizi ezen bu büyük soyguna son vermek

üzere gerekli kooperatifleri kuracak ve Banka kredilerini yalnız müstahsillerimizi desteklemek için kullanacaktır.

VERGİ REFORMU

Türkiye İşçi Partisi vergileri bir taraftan kamu sektöründe sermaye birikiminin, diğer taraftan da sosyal adaleti sağlamanın başlıca bir vasıtası sayar Vergi gelirlerini arttırmak için, vergi kanunlarındaki kaçakçılığa imkân veren boşlukları doldurmak ve idari kontrolü sağlamak için derhal ciddi tedbirler alınacaktır. Bunun yanı sıra, yoksul halkın sırtına yüklenmiş olan ağır vergi yükü hafifletilecek ve her halde asgarî ücretlerden vergi alınmayacaktır.

Emekçilerden tasarruf bonusu için kesinti yapılmıyacak, beyannameli mükelleflerin tasarruf bonoları da vergi haline sokulacaktır.

B. SANAYİ, MADENCİLİK, ENERJİ

1. Sanayi

Yalnız tarımcı olan bir ulus, ekonomik yaşayışını sürdürmek için, başka uluslara bağıdır, tarımcı bir ulusun ihtiyaçlarının büyük kısmı sanayici uluslar tarafından karşılanır. Sanayide belirli bir yerli olmıyan bir ulus, yeni tekniklerden bilimsel ilerlemelerden, çağının özelliklerini meydana getiren yeniliklerden habersiz ve bunların sağladıkları yararlardan yoksun yaşamak zorundadır.

Az gelişmiş bir ülke durumundan kurtulmak Türkiye için tarihi bir zorunluluktur. Bu dönüşümün gerçekleşmesi ise ülkemizin ekonomik bakımından gelişmesine bağıdır. Ekonomik gelişme ancak tarımsal kalkınma ile desteklenen yüksek bir hadde sanayileşme ile mümkündür.

Hızlı bir sanayileşme için memleketimizde yenilmesi çok güç olan engeller yoktur. Türkiye, nüfusu, tabii kaynakları, coğrafi durumu dolayısıyla hızla sanayileşmesi mümkün ve oldukça kolay bir memlekettir. Türkiye'den çok daha dar bir pazarı olan, çok daha kut tabii zenginliklere sahip bulunan sanayileşmiş memleket örnekleri herkesçe bilinmektedir.

Sanayileşmek için eksik olan, sadece gerçek ve halka dayanan politik karardır. Bu politik kararın eksikliğine bağlı olarak hızla sanayileşmeyi mümkün kılacak temel yapı reformları yapılamamış, gerekli teşkilatlanma ve eğitim sağlanamamıştır. Halka dayanan ve yalnız halk yararını düşünen Türkiye İşçi Partisi bunları gerçekleştirecektir.

2. Madenler

Yurdumuzun jeolojik yapısı ve çeşitli jeolojik devirlerde şekillenen etmiş olması dolayısıyla toprak altı kaynakları oldukça zengindir. Yirmi dokuz çeşit maden çıkartılmakta ve yurt ihtiyaçları iç üretimle karşılanmaktadır. Metalurji sanayinin temel ham maddelerinden olan taş kömürü, linyit, demir, krom borasının bugün bilinen durumu dahi, memleket kalkınmasına sağlam temel teşkil edecek zenginliktedir.

Ancak, mevcut metalurji sanayimizin küçük çapta bulunması, ekonomik bakımdan ileri batı ülkelerinin ihracat konusu madenlerimizin fiyatlarını düşürmek eğiliminde olmaları, madencilüğümüzün gelişmesini baltalamaktadır.

Türkiye İşçi Partisi, madencilüğümüzü ilkel üretim metodlarından kurtarıp metalurji sanayimizi geliştirerek yurdumuzun çeşitli ve zengin maden varlığını değerlendirecektir.

Bugün yüzde yetmiş beşi devlet elinde bulunan madenlerin tümünün mülkiyeti ve işletmeciliği tamamıyla devlete ait olacaktır. Çıkarılan madenler, prensip olarak yurt içinde değerlendirilecektir.

Petrol. Ekonomik bakımdan ileri ülkelerdeki petrol tekellerinin bütün baltalamalarına rağmen, uzun çabalar sonucunda Türkiye'nin zengin petrol yataklarına sahip olduğu anlaşılmıştır.

Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince bugün yürürlükte bulunan Petrol Kanununu yürürlükten kaldıracaktır. Petrol arama ruhsatı yabancılara ve özel sektöre verilmeyecektir. Türk petrolileri devlet eliyle aranacak ve çıkarılacak, devlet eliyle rafine edilecek ve yine devlet eliyle denetlenerek piyasaya sunulacaktır.

3. Enerji

Bol ve ucuz enerji, ekonomik kalkınmanın başlıca şartlarından. Ayrıca enerji önemli bir istihlak maddesidir. Bu sebeple, Türkiye İşçi Partisi, kömür, petrol, su kuvveti gibi çeşitli temel enerji kaynaklarını devlet eliyle geliştirmek ve elektrik üretimine öncelik vermek kararındadır. Yurdumuzun en ucra köşelerine (koylere) kadar elektrik ışığını ve gücünü götürmek, Türkiye İşçi Partisinin başlıca hedeflerindendir.

Yurdumuzda elektrik enerjisi potansiyelinin 53 milyar kilovat saat olduğu hesap edilmiştir. Türkiye İşçi Partisi, bu potansiyeli tam olarak kullanmak amacındadır. Ayrıca kömür (linyit) ile elde edilen elektrik enerjisi de ihtiyaç ile orantılı olarak geliştirilecek ve bu iki kaynaktan gelen elektrik enerjisi yurt ölçüsünde tek bir şebeke haline getirilecektir. Elektrik enerjisinin sanayide verimli ve ucuz şekilde kullanılması sağlanacaktır.

Halkın yakıt ihtiyacı, ekonomimize zarar vermiyecek biçimde yeniden ele alınacaktır. Bu arada tarımda gübre olarak kullanılması gereken tezeğin yerine köylülere daha ekonomik ve sağlıklı şartlarına uygun yakıtlar sağlanarak gübre sanayii geliştirilinceye kadar tezeğin üretim alanında kullanılması yoluna gidilecektir.

4. Sanayileşmenin Emekçilerimize Getirecekleri

Türkiye İşçi Partisinin gerçekleştireceği sanayileşme emekçilerimize başkalarını zengin etmek için değil, kendi mutluluklarını kurmak için çalışma imkanını getirecektir. İşsizlik, işsizlik tehlikesi ve korkusu ortadan kalkacak, sosyal güvenlik günlük yaşamın canlı bir kuralı durumuna girecek, halkımız çocukluğu ile birlikte yarın korkusundan kurtulacaktır. İnsanlık haysiyetine yakışır bir ücret almakla kalmıyacaklar, emekten yana planlı devletçiliğin uygulanmasına aktif bir şekilde katılacaklardır. Sanayileşmenin hızlanmasıyla işçi sayısı da artacak ve sayısı artan niteliği yükselen işçi sınıfı toplumumuzun gerçekten itici, ilerletici sosyal kuvveti olacaktır.

5. İktisadî Devlet teşekkülleri

İktisadî devlet teşekkülleri bugünkü halleriyle büyük şikâyet konusudur. Buralarda yatan 50 milyarı aşkın sermayenin gereği kadar verimli çalıştırılmadığı söylenmektedir. Bu iddiaların, hiç değilse kısmen haklı olduğu muhakkaktır. Çünkü gelmiş geçmiş siyasî iktidarlar bunların iyi işlemesini engellemişlerdir. Gerçekten bu teşekküllerde esas itibarıyla bazı sınıf ve zümrelerin yararına transferler yapan bir fiat politikası takip edilmektedir. Diğer bir deyimle bu teşekküllerin zararları özel sektörün yaptığı kârların kaynağıdır. Ayrıca bu teşekküller, basit parti politikası oyunlarına da âlet edilmekte ve başlarındaki idareciler sık sık değiştirilerek rasyonel bir işletmecilikten ve kâr imkânından yoksun bırakılmaktadır.

Türkiye İşçi Partisinin devletçiliği bugünkü devletçilikten ve Türkiye İşçi Partisinin iktidarındaki iktisadî devlet teşekkülleri de bugünkülerden kesin olarak farklı olacaktır. Türkiye İşçi Partisinin halk yararına plânlı devletçiliği iktisadî devlet teşekküllerinin bugünkü sosyal ve politik bozuk yapıdan gelen arızalarını kökünden kaldıracak ve verimli bir işletme idaresinin kurulması yollarını açacaktır.

Türkiye İşçi Partisi zaten büyük ölçüde devlet sermayesiyle kurulup, özel sektöre peşkeş çekilmiş olan Ereğli Demir Çelik Tesislerini ve benzerlerini devletleştirecektir. Makine yapan makine sanayine ve kimya sanayine öncelik verilecek, bunlar millet malı olarak millet yararına millet eliyle hızla kurulup geliştirilecektir.

C. KÜÇÜK SANAYİ ve EL SANATLARI

(Küçük Esnaf ve Zanaatkârlar)

Üretime ve dağıtımına kendi emeklerini de katan zanaatkârlarımızı ve küçük esnafımızı refaha kavuşturmayı amaç edinen Türkiye İşçi Partisi, küçük sanayide ve el sanatlarında çalışma şartlarını sosyal adalet ilkelerine göre düzenleyecektir.

Türkiye İşçi Partisi, varlıklarını çeşitli zorluklar içinde sur-

düren küçük esnafımızı ve zanaatkarlarımızı bugünkü sıkıntılı durumlarından kurtarmak ve kaldırmak kararındadır.

Türkiye İşçi Partisi, emekten yana plânlı devletçilik sistemi içinde, zanaatkarları ve küçük esnafı korumak için şu tedbirleri uygulayacaktır.

— Küçük esnaf ve zanaatkarların kredi, ham madde ihtiyacı ve pazarlama meseleleri önemle ele alınacak, en uygun ve en geniş biçimde çözüme kavuşturulacaktır.

— Küçük esnaf ve zanaatkarların üretim ve satış kooperatifleri biçimlerinde, ya da uygun başka biçimlerde teşkilatlanması teşvik edilecek ve desteklenecektir. Ancak, küçük esnaf ve zanaatkarlar bu biçimde teşkilatlanıp teşkilatlanmamakta tamamiyle serbest olacaklardır.

— Kurulacak teşkilatların, araya yabancı unsurlar karışmaksızın ve demokratik esaslara bağlı olarak, kendi kendilerini yönetmelerini sağlayacak kanun hükümleri konulacaktır.

III — ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK :

Türkiye İşçi Partisi, Anayasamızın öngördüğü köklü dönüşümlerle insanın insanı sömürmesine son veren bir düzen kuracaktır. Bu düzende işçiler ve bütün emekçi halkımız emeklerinin tam karşılığını alacaktır. Türkiye İşçi Partisi haftada beş gün ve 40 saat çalışma esasını kabul eder. Bu çalışma süresi için, yapılan işe uygun ve işçi ailesine insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlayacak miktarda ücret ödenir. Bundan fazla çalışıldığı takdirde fazla mesai sayılacak ve zamlı ücret ödenecektir.

Ücretler «oyunk merdiven» sistemine göre hayat pahalılığına ona paralel olarak arttırılacaktır.

İş kanunu, Deniz-İş kanunu, Sendika kurma, Grev hakkı bugünkü Anayasamıza aykırı kısıtlamalardan tamamiyle temizlenecek; çalışma hayatına tam bir demokratik ruh ve düzen hâkim kılınacaktır.

Türkiye İşçi Partisi, zaten Anayasamızda da bulunmayan ve

işverenlere işçiyi aç bırakmak suretiyle pazarlık imkânını veren lokavt müessesesini kesinlikle yasaklayacaktır.

Bugünkü iş kanunu yürürlükten kaldırılacak ve işçinin yararına olarak yeni bir iş kanunu çıkarılacaktır. Yeraltı işçileriyle sağlık için tehlikeli iş kollarında çalışan ağır işçiler için özel hükümler getirilecektir. Yeniden düzenlenecek iş kanunu, tarım işçilerine ve tek işçi çalıştıran yerlere de uygulanacaktır. Ancak çıraklığın özellikleri gözönünde tutularak usta ile çırak arasındaki münasebetler ayrıca düzenlenecektir.

İşsizlik sigortası kurulacak ve bütün sosyal sigortalar ve diğer sosyal güvenlik tedbirleri, işçi, köylü, zanaatkar, küçük esnaf, memur ve dar gelirli serbest meslek sahiplerini ve ailelerini kapsayan şekilde genişletilecektir. Böylece hiç bir emekçi yurttaş hastalık, kaza, ölüm, işsizlik ve ihtiyarlık hallerinde kaderiyle başa yalnız bırakılmıyacak, toplumun yardım ve himayesine kavuşturulacaktır. Sosyal sigorta kanunu bu amaçla değiştirilecektir. Sosyal sigorta fonlarının, işverenlere kredi şeklinde çarçur edilmesine Türkiye İşçi Partisi kesinlikle son verecektir. Bu fonlar yalnız işçiler yararına harcanacaktır.

IV — GENÇLİK VE EĞİTİM

27 Mayıs'dan bu yana da gençliğimiz, sömürdücülüğe ve emperyalizme karşı, halktan ve emekten yana olan her harekette başta gelen bir unsur olmuştur.

Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince Türk gençliğini köyde ve kentte, çalışma ve öğrenim hayatında demokratik esaslar üzerinde teşkilâtlandırarak, gençliğin memleket hayatında ve kalkınmasında daha etken bir rol oynaması şartlarını sağlayacaktır.

Gençlik meselesi eğitim meselesi ile doğrudan doğruya ilintilidir. Türkiye İşçi Partisinin görüşüne göre eğitimde ilerleme ve gelişme ile ekonomik kalkınma birbirine bağlıdır ve birbirini karşılıklı etkiler. Çünkü daha çok ve daha iyi okullar yapmak, öğretmen yetiştirmek, öğretim araçları temin etmek bir mali imkân meselesidir. Ve ancak emekten yana plânlı bir devletçilikle eğitimin imkân ve araçları hızla ve memleket çapında temin edilebilir. Yeni kuşaklar hem verimli bir üretim veya hizmet unsuru olarak,

hem de kişiliği bütünleşmiş, kültürlü, bilinçli birer yurttaş olarak yetiştirilecektir. Bu maksatla bütün eğitim müesseseleri toplumun üretim hayatıyla doğrudan ilişkiler kurulacak şekilde yeni bir düzene sokulacaktır. Genel kültür eğitimi ile meslekî öğretim kaynaştırılarak verilecektir. Köyde kentte çalışan gençlere de meslekî bilgilerini, genel kültürlerini ve kişisel istidat ve kabiliyetlerini geliştirmek imkânlarını sağlayacak gece okulları, bilim, sanat, edebiyat, teknik enstitüleri açılacaktır.

Türkiye İşçi Partisi, toplumun çeşitli sınıf ve tabakaları arasında görülen eğitim imkânları eşitsizliğini ortadan kaldıracaktır. Her dereceden okullar ve Üniversiteler devletin malî imkânları gelistikiçe tum parasız hale getirilecektir. Geniş bir burs sistemi uygulanacak, yatılı devlet okulları çoğaltılacaktır. Köyde, kente üstün kabiliyetli halk çocuklarını bulma ve bunlara, kabiliyetlerine uygun bütün eğitim ve yetiştirme imkânlarını sağlamak üzere tedbirler alınacaktır.

Çocuk ve gençlerin eğitimi yanı sıra yetişkinlerin eğitilmesi ve yetiştirilmesi de önemle ele alınacak, bir Halk Eğitim Teşkilâtı kurulacaktır. Orta ve yüksek öğrenimin özelliklerini kapsayan kısa devreli Halk Akademileri açılacaktır.

Türkiye İşçi Partisi Köy Enstitülerini yeniden açacaktır. Türkiye İşçi Partisi, köy enstitülerinin, köyde eğitim meselesini çözecek, memleket gerçeklerine en uygun ve yüzde yüz millî ve bağka yerlerde benzeri olmayan bir eğitim metodu olduğuna inanır. Köy Enstitülerine öğretmen yetiştirmek amacı ile aynı ilkelere uygun olarak öğretim yapan Yüksek Köy Enstitüsü'nü de yeniden açacaktır.

Türkiye İşçi Partisi, gelmiş geçmiş bütün iktidariarın yüksek öğrenim problemini gereği gibi çözmiyerek, her yıl on binlerce lise mezunu gencin okulsuz kalmasına yol açan eğitim anarşisine son verecektir. Sömürüyü eğitim alanına da yaparak özel yüksek okulların açılmasına imkân veren AP iktidarı; memleketimizde çok zararlı bir öğretim karaborsasının kurulmasına sebep olmuş-

tur. TİP bütün öteki sömürü şekilleriyle birlikte, buna da son vermeyi amaç bilir.

Türkiye İşçi Partisi, kültürel bağımsızlığın, politik ve ekonomik bağımsızlık kadar önemli olduğuna inanır. Bunun için her seviyede eğitim ve bilimsel araştırma kurumlarımız yabancı devletlerin mali ve kültürel nüfuzundan kurtarılacak, millî bir eğitim ve araştırma sistemi kurulacaktır.

ÇAĞRI

İşçiler, köylüler, tüm emekçiler, dar gelirli yurttaşlar :

12 Ekim günü sandık başına gideceksin; 33 milyonluk Türkiye'yi yönetecek insanları seçeceksin;

Oyunu kullanırken, bütün aldatmacalardan kendini kurtar, gerçekleri düşün;

Kulüp tutar gibi parti tutarak hareket etme;

Şimdiye kadar bin bir vaadle seni kandırıp oyunu alarak iktidara gelenlerin sömürücü sınıflar yararına çalıştırılarını; senin hayatını günden güne acılar, sıkıntılar içine sürüklediklerini düşün;

Oyunu kendi partine yani alın teriyle çalışan işçilerin, köylülerin, tüm emekçilerin siyasi örgütü olan TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'ne ver.

TÜRKİYE İŞÇİ
PARTİSİ